

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DE FORENEDE KURSUS

Kursus „København“

Bestyrer: cand. theol. E. Holch.

Willemoesgade 18. København Ø.

(forhen: Stockholmsgade 7).

1911

不

DE FORENEDE KURSUS

Kursus „København“

Bestyrer: cand. theol. E. Holch.

Willemoesgade 18. København Ø.

(forhen: Stockholmsgade 7).

1911

✻

DE FORENEDE KURSUS.

Institutionen „De forenede Kursus“ bestaar af følgende 4 Kursus, der økonomisk arbejder sammen, medens de i pædagogisk Henseende har bevaret deres fulde Selvstændighed: Døckers Kursus, Kursus København, Lang og Hjorts Kursus, Wedels Kursus.

„De forenede Kursus“ har tillige overtaget Eksamenkursus Lykeion, der er henlagt under Kursus „København“, Carl og P. Petersens Kursus, der er henlagt under Wedels Kursus, og Undervisningsanstalten Frederiksberg, der er henlagt under Døckers Kursus, saaledes at dog dens tidligere Bestyrer, Hr. Kommuelærer Joh. Mathiesen, der er ansat som Lærer ved Døckers Kursus, vedblivende vil deltage i Ledelsen af de fra hans Kursus overførte Hold.

Anerkendelse af Kursus.

Ved kongelig Anordning af 31. December 1909 og ministeriel Bekendtgørelse af 5. Januar 1910 er Kursus indgaaet blandt de af Myndighederne anerkendte og kontrollerede Anstalter for højere Undervisning. Allerede i en halv Snes Aar har Begrebet anerkendt Kursus været kendt for saa vidt som der efter Undervisningsinspektionens Indstilling tilstodes visse Kursus visse Rettigheder; men først gennem kgl. Anordning af 31. Decbr. 1909 er det slaet fast, at Ministeriet kan tilstaa et Kursus Anerkendelse i Analogi med, at der tilstaaes en Skole Dimissionsret, saaledes at de Kursus, der opnaar Anerkendelse, fremtidig er under Undervisningsinspektørens Kontrol paa samme Maade som de Skoler, der har Dimissionsret.

Til denne Anerkendelse er der ligesom til Skolernes Dimissionsret knyttet visse Rettigheder, nemlig:

1) at Elever, som har bestaaet Realeksamen, almindelig Forberedelseseksamen (Præliminæreksamen) eller 4de

Klasses Hovedeksamen, og som derefter i to fulde Skoleaar har gennemgaaet de to Gymnasieklasser paa Kursus, til Studentereksamen opgiver et **begrænset Pensum**, der omtrentlig svarer til $\frac{2}{3}$ af det, der kræves læst i Gymnasieklasserne;

2) at **vedkommende Kursus' Lærer i Engelsk og Tysk selv eksaminerer** Kursus' Dimittender for den Eksamenkommission, som nu er nedsat til at afholde Studentereksamen for Privatister, ligesom Undervisningsinspektøren ogsaa i andre Fag kan bestemme, at Kursus'ets Lærer skal fungere som Eksaminator.

Samtlige „De forenede Kursus“ har erholdt Anerkendelse, for saa vidt de har kunnet søge om saadan ∴: for saa vidt de i sidste Skoleaar havde Dimissionshold til Studentereksamen. Det følger af sig selv, at de til Institutionen hørende Kursus til enhver Tid vil sørge for, at deres Undervisning og øvrige Forhold ordnes saaledes, at de kan opnaa og bevare Anerkendelsen.

Studentereksamen.

Ved den forannævnte kongelige Anordning af 31. December 1909 er der indrettet en dobbelt Studentereksamen, dels en, som særlig er beregnet paa **ynge Elever**, der har bestaaet Realeksamen, almindelig Forberedelseseksamen eller 4de Klasses Hovedeksamen, dels en, som er beregnet paa **ældre Elever**, og til hvilken man kan indstilles **uden at have bestaaet nogen Foreksamen**. I al Almindelighed kan Forholdet mellem disse to Eksaminer bestemmes saaledes, at den første i alt væsentligt falder sammen med den ved Gymnasieskolerne afholdte, medens den anden i langt højere Grad er en Modenhedsprøve og forudsætter en Udvikling, som ikke kan ventes hos helt unge Mennesker.

Undervisningen til førstnævnte Studentereksamen foregaar paa toaarige Gymnasiehold. Det fremhævedes ovenfor, at **Retten til at indstille sig til Eksamen med det begrænsede Pensum** var afhængig af, at vedkommende havde bestaaet Realeksamen, Præliminæreksamen eller 4de Klasses Hoved-

eksamen, og da det jo har den allerstørste Betydning med Hensyn til at skabe Eleverne gunstige Repetitions- og Eksamensvilkaar at opnaa nævnte Ret, maa denne Bestemmelse nødvendigvis medføre, at de nævnte Eksaminer bliver de regelmæssige Foreksaminer for Kursuselever, der vil tage Studentereksamen. Elever, der vil indstille sig til Studentereksamen efter kun at have bestaaet Mellemskoleeksamen, vil have at opgive hele Pensum til Eksamen, og de vil derigennem være ulige vanskeligere stillede ved Repetitionen og ved selve Prøven. Under Forberedelsen er Forholdet ganske vist saaledes, at vi i de to Gymnasieklasser skal læse hele Gymnasiets Stof igennem og derfor formelt set begynder vor Gymnasieundervisning paa Mellemskoleeksamens Grundlag, men i Realiteten læser vi med Elever, der har et Aars længere Forberedelse, idet de har gennemgaaet øverste Klasse i en Realskole, og dette Forhold, som er af saa overordentlig Betydning med Hensyn til Muligheden for at naa gennem de 3 Gymnasieklassers Stof paa forsvarlig Maade i 2 Aar, vil naturligvis medføre, at Elever med Mellemskoleeksamen ogsaa under Læsningen vil have ondt ved at følge med.

Vore Gymnasiehold for yngre er da hovedsagelig beregnede paa Elever, der har Realeksamen, Præliminæreksamen eller 4de Klasses Hovedeksamen, og Elever med Mellemskoleeksamen vil kun undtagelsesvis kunne optages paa dem, f. Eks. hvis de ved at gennemgaa første eller første og anden Klasse i et Gymnasium eller paa anden tilsvarende Maade har erhvervet sig Kundskaber, der ligestiller dem med de Elever, Holdene særlig er beregnet paa.

I Overensstemmelse dermed maa Kursus som Regel anbefale de Elever, der uden nogen Foreksamen indmelder sig paa Kursus for at forberede sig til Studentereksamen, først at læse til Præliminæreksamen, og den samme Fordring maa man som Regel stille til Elever i en ung Alder, der møder med Mellemskoleeksamen som Foreksamen til Studentereksamen.

Vi nærer saa meget mindre Betænkelighed ved at stille denne Fordring, som det jo stundom sker, at Elever, der begynder at forberede sig til Studentereksamen, nødes til

at opgive deres Læsning, inden dette Maal er naaet, enten fordi deres økonomiske Forhold ikke tillader dem at fortsætte, eller fordi det viser sig, at deres Evner ikke slaar til. For saadanne Elever vil det være af stor Betydning at kunne gaa ud i det praktiske Liv med Præliminæreksamen, der aabner dem Adgang til fortsat Læsning ved forskellige videregaaende Skoler og til de forskellige Etater (Post-, Telegraf-, Told- og Jærnbanevæsenet osv.), medens Mellemskoleeksamen ikke giver disse Rettigheder.

Hvis saadanne Elever har de nødvendige Forkundskaber og er vel begavede og flittige, vil Præliminæreksamen kunne naas paa 1 Aar, saaledes at hele Forberedelsen til Studentereksamen kan afsluttes paa 3 Aar.

De Tillægsprøver, der hidtil — i Lighed med Forholdene ved Optagelse i Gymnasieskoler — krævedes afholdt paa Kursus i Svensk, Kemi og Latin for Elever, som havde bestaaet alm. Forberedelseseksamen, er nu bortfaldne; ligeledes er Prøven i Latin bortfalden for Elever, der har bestaaet Realeksamen uden til denne eller til den forudgaaende Mellemskoleeksamen at have underkastet sig Prøven i Latin, og bestaaet alm. Forberedelseseksamen giver ligesom bestaaet Realeksamen umiddelbart Adgang til vore toaarige Gymnasiehold og Ret til at indstille sig til Studentereksamen.

I Fransk og Latin begynder Undervisningen paa Gymnasieholdene som Regel ganske elementært, saaledes at flinke Elever vil kunne følge den uden Forkundskaber; dog vil det lette Arbejdet for de Elever, der vil læse paa en af de sproglige Linjer, at have i det mindste nogle Forkundskaber i disse Fag, saaledes at de f. Eks. har gennemgaaet en Forskole.

Elever, der har bestaaet 4. Klasses Hovedeksamen, har samme Ret som Elever med alm. Forberedelseseksamen; efter Forordningens Ordlyd at dømme vil heller ikke disse Elever mere behøve at underkaste sig de mange supplerende Prøver, der tidligere afkrævedes dem.

Der undervises paa de 3 forskellige Linjer til Studentereksamen.

eksamen i følgende Fag (de Fag, der særlig karakteriserer hver enkelt Retning, er trykt med udhævede Typer):

a) paa den nysproglige Linje: Dansk, Historie, Latin, Oldtidskundskab, Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi og Naturhistorie, Naturlære, Matematik;

b) paa den klassisk-sproglige Linje: Dansk, Historie, Græsk, Latin, Oldtidskundskab, Engelsk (eller Tysk), Fransk, Geografi og Naturhistorie, Naturlære, Matematik;

c) paa den matem.-naturv. Linje: Dansk, Historie, Oldtidskundskab, Engelsk (eller Tysk), Fransk, Geografi og Naturhistorie, Naturlære med Kemi, Matematik.

Ved Valget af Studentereksamensretning bør det først og fremmest tages i Betragtning, for hvilke Fag Eleven har Anlæg og Interesse, og det vil f. Eks. altid være en højst betænkelig Ting at vælge den mat.-naturv. Retning, naar man ikke har Lyst til og let ved at tilegne sig Matematik og Fysik. Men det kan under saadanne Overvejelser ogsaa spille en Rolle, hvorledes Universitetet og den polytekniske Lærestalt stiller sig overfor disse Eksaminer. Ved kgl. Anordn. af 28. Febr. 1908 er der da derom bestemt følgende: Elever af de to sproglige Linjer, der vil optages paa polyteknisk Lærestalt, maa underkaste sig Anstaltens Adgangseksamen; Studenter af den nysproglige Linje, der vil studere Teologi, maa underkaste sig en Tillægsprøve i Græsk (Pensum: mindst 120 Sider Prosa); Studenter af den matem.-naturv. Retning, der vil studere Teologi, maa foruden denne Græskprøve tillige underkaste sig en Tillægsprøve i Latin (Pensum: mindst 120 Sider Prosa), og Studenter af den matem.-naturv. Retning, som vil studere Medicin, maa, hvis de ikke har bestaaet Mellemskoleeksamen med Latin eller en tilsvarende Tillægsprøve i Latin, underkaste sig en saadan (Pensum: en Forskole og 25 Sider sammenhængende Tekst). Elever, der vil studere Teologi, bør altsaa vælge den klassisk-sproglige Linje, og Elever, der ønskes optaget paa den polytekniske Lærestalt, bør vælge den matem.-naturv. Retning.

Det vil af foranstaaende fremgaa, at de paa denne Studentereksamen beregnede Gymnasiehold faktisk er den af

Myndighederne anerkendte Fortsættelsesskole for dem af Realskolens Elever, der ønsker at studere; med deres Tarv for Øje er Undervisningen og Eksamen ordnet, og ordnet paa en saadan Maade, at Kursus efter de gjorte Erfaringer har al Grund til at tro, at vi vil kunne føre Elever fra Realskolerne frem til Studentereksamen paa en saadan Maade, at de dels faar gennemarbejdet Gymnasiets Undervisningsstof solidt og forsvarligt, dels faar repeteret det Stof, der skal opgives til Prøven, saaledes, at de er vel udrustede til at underkaste sig samme.

Den ved kgl. Anordning af 31. December 1909 gennemførte Ordning er da af den største Betydning ikke blot for Kursus, men ogsaa for de vide Kredse af Befolkningen, der betror os deres Børns Undervisning. Hovedparten af de Elever, som i den sidste halve Snes Aar har forberedt sig til Studentereksamen paa Kursus, har været Elever fra Provinsrealskolerne. Rundt omkring paa Landet og i Byer uden Gymnasieskole, i de Hjem, som ønsker, at deres Sønner eller Døtre skal blive Studenter og derigennem faa Del i den højeste Ungdomsdannelse, vort Land byder, er det allerede et vigtigt økonomisk Spørgsmaal at beholde deres Børn hjemme saa længe som muligt; men endnu mere er det for Hjemmene en Sag af afgørende Betydning ikke at skulle sende deres Børn ud blandt fremmede, før det er ubetinget nødvendigt. Eet Aar kan i den vanskelige Overgangsalder, hvor de unge mere end nogensinde trænger til at være under Hjemmets Paavirkning, være af afgørende Indflydelse paa de unges hele fremtidige Udvikling. Dette Forhold har medført, at efterhaanden flere og flere Hjem har ladet deres Børn først tage Præliminæreksamen eller Realeksamen ved den stedlige Realskole og derefter har sendt dem til Kursus for der at tage Studentereksamen. Kursus staar nu langt bedre rustet end før til at løse den Opgave, der her er stillet dem, og for Hjemmene maa der deri ligge en stor Betyggelse, naar de skal træffe det vanskelige Valg med Hensyn til, hvorledes de skal lægge Studentereksamensforberedelsen til Rette for deres Børn.

Studentereksamen for ældre Elever.

Som ovenfor antydet er der ved kgl. Anordning af 31. Decbr. 1909 skabt en særlig Studentereksamen for ældre Elever 3: for saadanne, som fylder 22 Aar inden Udgangen af det Kalenderaar, i hvilket de indstiller sig til Eksamen. Denne Prøve er af en væsentlig anden Art end den for yngre bestemte og kræver en væsentlig anden Forberedelse, men giver iøvrigt fuld akademisk Borgerret. Ejendommeligt for denne Eksamen er da for det første, at der for at indstille sig til den ikke kræves nogen Foreksamen, hvilket for Elever, der i en noget ældre Alder begynder en Forberedelse til Studentereksamen, kan være en væsentlig Fordel. Fremdeles er den i høj Grad anlagt som en Modenhedsprøve; der opgives ikke noget stort Stof til mundtlig Overhøring (i Dansk f. Eks. kun det sproglige Pensum, i Historie kun Verdenshistorien efter 1789 og Nordens Historie efter 1660, i Tysk og Engelsk paa den nysproglige Linje overhovedet intet Pensum); men til Gengæld gives der Eleverne en Række skriftlige Opgaver (eksempelvis paa den nysproglige Linje: 2 danske Stile, en historisk Stil, en latinsk Version i det læste Pensum, to skriftlige Prøver saavel i Engelsk som i Tysk samt et Sæt matematiske Opgaver), saaledes at der bliver rig Lejlighed til at prøve Eksaminandernes Modenhed og ogsaa deres Kundskaber, selv om Kundskabsprøven ikke som hidtil skal holdes indenfor et opgivet Pensums bestemte Ramme.

Det følger af sig selv, at der under Forberedelsen til en Eksamen som denne maa regnes med meget Selvarbejde fra Elevernes Side i alle de Fag, hvor de med Udbytte kan arbejde paa egen Haand; en Prøve, der kræver Modenhed, kan kun aflægges af Elever, der gennem selvstændigt Arbejde har opøvet sig i at tage Standpunkt til et Spørgsmaal uden altid at behøve en Lærers Vejledning, og som har trænet sig i at samle Stof ad egne Veje, uden altid at faa det anvist som Lektie eller som Del af et Pensum, der skal læres. Men dette selvstændige Arbejde kan selvfølgelig tildels være gjort, inden Eleven optages paa Kursus. Medens derfor

Gymnasieundervisningen til Studentereksamen for yngre er toaarig, har de forenede Kursus i det forløbne Skoleaar prøvet at etablere en eetaarig Undervisning til Studentereksamen af den nysproglige Retning for ældre og agter at vedblive hermed, dog kun under den Forudsætning, at de Elever, der optages paa et saadant Hold, gennem en Optagelsesprøve godtgør, at de er i Besiddelse af saadanne Forkundskaber, at det kan anses for forsvarligt at optage dem paa et eetaarigt Hold.

Eetaarige Hold oprettes paa Døckers Kursus, Mynstersvej 14 (Bestyrer: cand. mag. Fr. Kindt-Jensen), og paa Kursus „København“, Willemoesgade 18 (Bestyrer: cand. theol. E. Holch), paa sidstnævnte Kursus som Aftenhold.

De eetaarige Hold vil formentlig særlig egne sig:

1) for Elever, der gennem Ophold i Udlandet eller videregaaende Sprogundervisning paa en Handelshøjskole har erhvervet sig Færdighed og Kundskab i de moderne Sprog.

2) for Elever med engod Skolelærer(inde)eksamen. Saadanne Elever hører efter deres Alder naturligt hjemme paa de ældres Hold, og da det nu ved kgl. Anordning af 22. April 1911 er fastslaaet, at Seminarister ved Studentereksamen vil blive fritaget for Prøven i Dansk, Historie, Geografi og Naturhistorie, Naturlære og Matematik paa den nysproglige Linje og i Dansk, Historie og Geografi og Naturhistorie paa den matematisk-naturvidenskabelige Linje, for saa vidt de i disse Fag har opnaaet mindst Karakteren mg, er der Grund til at vente, at de, saafremt de iøvrigt har erhvervet sig de nødvendige Forkundskaber, kan afslutte deres Læsning paa eet Aar.

Skulde en Seminarist foretrække at forberede sig til Prøven for de yngre, maa han, hvis han ikke i Forvejen har bestaaet Realeksamen eller Præliminæreksamen, underkaste sig de anordnede Tillægsprøver til Skolelærereksamen, for derigennem at erhverve sig de Rettigheder, som de nævnte to Eksaminer giver. Seminarister med Karakteren

meget duelig kan erhverve sig Præliminæreksamens Rettigheder ved at bestaa en Prøve i Engelsk (300 Sider og Version) og Tysk (250 Sider). Uden Hensyn til, med hvilket Resultat de har bestaaet Skolelærereksamen, kan de underkaste sig en Prøve i Svensk og Kemi (Mellemskolens Pensum), Engelsk og Tysk, i hvert Sprog 175 Sider, samt engelsk eller tysk Stil efter eget Valg og derved opnaa de Rettigheder, Realeksamen giver.

3) for Kvinder, som har bestaaet Faglærerindeeksamen i 2 Fag. Disse er ifølge Anordningen fritagne for Prøve i de Fag, hvori de har bestaaet Faglærerindeeksamen, og det skulde paa Forhaand synes rimeligt, at disse Elever, der gennem et Fagstudium maa skønnes at have erhvervet sig en større Modenhed, end man som Regel kan forudsætte hos unge Mennesker, der forbereder sig til Studentereksamen, kan afslutte deres Læsning paa eet Aar.

4) for Elever, der har bestaaet Adgangseksamen til polyteknisk Læreanstalt. Ogsaa disse Elever har i Forvejen gjort et stort Arbejde derved, at de har bestaaet Prøven i Studentereksamens 2 Hovedfag; da de derhos i Følge Anordningen er fritaget for Prøven i disse to Fag, vil de sikkert kunne magte Arbejdet med de resterende Fag paa eet Aar, navnlig da de jo af Hensyn til Aldersgrænsen som Regel maa vente et Par Aar med at erhverve sig akademisk Borgerret, i hvilken Tid de gennem egen Læsning vil kunne samle Kundskaber og Modenhed.

Det følger af sig selv, at en Elev, som vil prøve at naa frem til Studentereksamen gennem eet Aars Læsning, maa have al sin Tid til sin Raadighed i dette Aar. Af Hensyn til saadanne ældre Elever, som maatte ønske ved Siden af deres Kursuslæsning at have andet Arbejde, vil der blive indrettet et toaarigt Hold, beregnet paa Studentereksamen for ældre, og til dette Hold vil ogsaa de Elever blive henviste, som ikke har tilstrækkelige Forkundskaber til at bestaa Optagelsesprøven til de eetaarige Hold. De, som ønsker at forberede sig til Studentereksamen af den

matematisk-naturvidenskabelige Retning for ældre, henvises til et toaarigt Hold paa Wedels Kursus (Nørresøgade 13).

Forberedende Hold til Studentereksamen.

For de Elever, der kan begynde deres Læsning til Studentereksamen ved Januar eller paa andre Tider i Skoleaarets Løb, vil der blive oprettet Hold, paa hvilke de gennem en forberedende Undervisning i de vigtigste af Gymnasiets Fag kan indsamle en Del Kundskaber, der kan lette dem Arbejdet paa Studenterholdene.

Almindelig Forberedelseseksamen.

(Præliminæreksamen).

Denne vil tidligst blive ophævet i 1915, og sandsynligvis vil den blive bevaret endnu længere. Det vil føre for vidt her at undersøge, hvad Grunden er til, at just denne Del af den gamle Skoleordning vil blive bevaret en Tid lang over i den nye, hvor der iøvrigt er indført en anden Eksamen, Realeksamen, der før eller senere helt skal afløse den. Et Faktum er, at de Forældre, der sender deres Børn til Kursus, indtil videre foretrækker Præliminæreksamen for Realeksamen, og Kursus føler sig saa meget mindre berettiget til at modsætte sig denne Tendens hos Hjemmene, som den gamle Præliminæreksamen baade er bygget over sunde pædagogiske Principper og i hvert Fald paa eet Punkt giver Eleverne Rettigheder, som de ikke kan opnaa ved at tage den nye Realeksamen, idet Præliminæreksamen giver Adgang til hele Landbohøjskolens Undervisning, medens denne Højskole i hvert Fald i visse Tilfælde (se Pag. 14) kræver en særlig Optagelsesprøve af Elever med Realeksamen. De forenede Kursus agter da indtil videre at bevare Præliminæreksamenskursus som den normale Uddannelse for de Elever, der gennem en Eksamenslæsning agter at forberede sig til de praktiske Livs-

stillinger, hvortil denne Eksamen giver udelukkende eller fortrinsvis Adgang; men selvfølgelig vil der, saafremt Forholdene forandrer sig, og et Kursus til Realeksamen skulde ønskes oprettet, blive dannet et saadant Hold; navnlig kunde det tænkes, at Elever, som har bestaaet Mellemskoleeksamen, vilde foretrække Realeksamen for Præliminæreksamen; men forøvrigt vil Undervisningen til Præliminæreksamen efter bestaaet Mellemskoleeksamen som Regel kunne afsluttes paa samme Tid som Undervisningen til Realeksamen, saaledes at ogsaa de her omtalte Elever vil staa sig bedst ved at læse til Præliminæreksamen.

Fagene til alm. Forberedelseseksamen er: Dansk, Engelsk, Tysk, Historie, Geografi, Naturhistorie, Fysik, Matematik, Regning; som frivilligt Fag kan læses Fransk.

Adgangseksamen til Polyteknisk Lærestalt.

Denne Eksamen er nødvendig for Elever med Real- og Præliminæreksamen, der ved den polytekniske Lærestalt vil uddanne sig til Ingeniører, Mekanikere, Kemikere og lign. Undervisningen omfattede hidtil følgende Fag: Trigonometri, Stereometri, analytisk Geometri, Konstruktioner, Aritmetik, Fysik, Astronomi og for dem, som havde bestaaet Præliminær- og Realeksamen med 2 fremmede Sprog, ogsaa Fransk.

Fra forrige Skoleaar er dertil føjet Kemi, og da det der ved yderligere vanskeliggøres at bestaa denne i Forvejen ret vanskelige Prøve efter eet Aars Læsning, mener Kursus derfor nu at maatte tilraade de Elever, der ønsker at forberede sig til Optagelse paa polyteknisk Lærestalt, at indrette sig paa en to-aarig Læsning, saaledes at de gennem bestaaet Studentereksamen erhverver sig Adgang til Anstalten. Det Plus i Kundskaber og Udvikling, der derigennem erhverves, vil sikkert lette dem det senere Arbejde paa Lærestalten væsentlig; det at have akademisk Borgerret og dermed Adgang baade til at vælge mere teoretiske Studieretninger, hvis det skulde vise sig, at de rent praktiske Evner ikke

slaar til, og til at søge Universitetets Stipendier, er saa væsentlig en Fordel, at den rigeligt opvejer de stadigt ringere Chancer, Elever har for at bestaa Optagelsesprøven efter eet Aars Læsning. Kun Elever, som er stærkt optaget af andet Arbejde, kan det tilraades at forberede sig til Optagelsesprøven ved i to Aar at læse med paa Studentereksamensholdene i Matematik, Fysik og Kemi.

Adgangseksamen til Landbohøjskolen.

Elever, som efter at have bestaaet Realeksamen efter den nye Ordning søger Optagelse paa Landbohøjskolen for at forberede sig til Dyr læge-, Landinspektør- eller Skovbrugseksamen, vil have at underkaste sig en Optagelsesprøve, som omfatter følgende Fag:

1) for Veterinærer: Dansk skriftlig, Engelsk skriftlig og mundtlig, Tysk skriftlig og mundtlig, Fransk, Latin og Historie; Prøven i Latin bortfalder for Elever, der har bestaaet en saadan Prøve til Mellemskoleeksamen, Realeksamen eller ved Optagelse i et Gymnasium.

2) for Landinspektører og Skovbrugere: Dansk skriftlig, Engelsk skriftlig og mundtlig, Tysk skriftlig og mundtlig, Fransk, Historie, Regning, Matematik skriftlig og mundtlig.

Hold til denne Eksamen er indrettet paa Kursus „København“, Willemoesgade 18. Kursuset varer eet Aar, og Prøven afholdes ved Landbohøjskolen i første Halvdel af Juli.

Tillægsprøver.

Kursus underviser som hidtil til de lovbefalede Tillægsprøver i Fransk og Latin til Præliminæreksamen, Mellem-skole- og Realeksamen. Fremdeles vil Studenter, som ønsker at forberede sig til en af de S. 7 omtalte Tillægsprøver, kunne erholde Undervisning i Latin, Græsk eller begge Sprog, og endelig vil Seminarister kunne erholde Undervisning til de S. 10—11 omtalte Tillægsprøver.

Indmeldelse.

Det vil med Hensyn til Ordningen af, hvilke Hold der skal oprettes ved de forskellige Kursus, være af stor Betydning, at vi saa snart som muligt kan faa en Oversigt over, hvor mange Elever der vil besøge Kursus i næste Skoleaar, og vi skal da hermed rette en indtrængende Opfordring til Hjemmene om at henvende sig til Kursus saa snart som muligt.

Vi ved meget vel, at der er Forhold, som kan gøre det vanskeligt at træffe den endelige Afgørelse før lige op imod, ja endog efter Skoleaarets Begyndelse, men hvor Afgørelsen kan træffes i god Tid, vil man i væsentlig Grad lette Arbejdet ved Kursus' Administration ved straks at indmelde vedkommende Elev.

Fra 11te Juli til 17de August begge Dage inclusive vil Kursus' Kontorer være lukkede, og Bestyrerne vil i den Tid kun kunne modtage skriftlige Forespørgsler. Forhaabentlig vil foranstaaende Redegørelse indeholde saa fyldige Oplysninger, at mundtlige Konferencer, hvis de ikke har fundet Sted før Sommerferien, kan opsættes til efter Ferien, og Bestyrerne vil i Sommerferietiden sørge for, at deres Post kommer dem saa betids i Hænde, at man hurtigt vil kunne faa Svar paa skriftlige Henvendelser.

Betalingsvilkaarene.

Skolepengene betales i Rater, første Gang ved hvert Skoleaars Begyndelse (for August), anden Gang 1ste September og fremdeles den 1ste i hver Maaned, sidste Gang 1ste Maj. Elever, som paa Grund af senere Indmeldelse ikke har betalt Raten for August, betaler 1ste Maj to Rater.

1) For Undervisning til Studentereksamen betales 36 Kr. pr. Rate; dog nedsættes Ratebeløbet til 30 Kr. for Seminarister, der paa Grund af de Side 10 omtalte Forhold kun

læser et mindre Antal Timer, for Faglærerinder og for Elever, der har bestaaet Optagelsesprøven paa polyteknisk Lærestanstalt.

2) For Undervisning til alm. Forberedelseksamen med 3 fremmede Sprog betales 30 Kr. pr. Rate *).

3) For Undervisning til alm. Forberedelseksamen med 2 fremmede Sprog betales 24 Kr. pr. Rate *).

4) For Undervisning til Adgangseksamen til Landbohøjskolen betales 30 Kr. pr. Rate; Elever, der skal indstille sig til Adgangseksamen for Veterinærer uden Latin, betaler 25 Kr. pr. Rate.

5) For al anden Undervisning betales i hver Rate 2 Kr. pr. egentlig Undervisningstime for indtil 8 Timer egentlig; for hver overskydende egentlig Time betales 1 Kr. i hver Rate.

I Indskrivningspenge betales 2 Kr., som erlægges ved Indmeldelsen.

Enhver Elev betaler i Brændselspenge 2 Kr. den 1ste Novbr. og 2 Kr. den 1ste Febr.

Udmeldelse maa ske med fuld Maanedes Varsel, saaledes at Elever, der udmelder sig, skal betale den Maanedes Rate, hvori Udmeldelsen sker, og den følgende; dog skal Elever, som ikke har betalt den første Rate (Raten i August), ved Udmeldelse betale yderligere $\frac{1}{2}$ Rate. Elever, som i et Skoleaar afbryder en paabegyndt Læsning i Fransk paa Præliminæreksamensholdene, skal betale den højere Rate for den Maaned, i hvilken de afbryder denne Læsning, og for de to følgende. Efter 1ste April modtages ingen Udmeldelse for det løbende Skoleaar.

Stipendier.

For at lette ubemidlede Elever Deltagelse i Undervisningen paa de forenede Kursus uddeler disse aarlig Stipendier til et Beløb af ca. 10,000 Kr. Dette Beløb fordeles af et dertil nedsat Bestyrelsesudvalg efter bestemte Regler, saaledes

---

*) Om Prisen for Kommuneskoleelever se Side 17.

at Stipendierne kan andrage indtil Halvdelen af den ordinære Betalingssats. Ansøgning om Stipendium maa indsendes paa særlige Blanketter, som faas ved Henvendelse til vedkommende Kursus og indsendes gennem dette til Bestyrelsen for de forenede Kursus. Ansøgninger om Stipendium kan som Regel først ventes bevilgede efter to Maaneders Undervisning paa Kursus, idet der ved Afgørelsen ogsaa tages Hensyn til Elevens Flid og hele Forhold paa Kursus, ligesom Kursus forbeholder sig Ret til at fratage en Elev, som ikke arbejder efter Evne og i det hele ikke tilfredsstiller de Krav, Kursus maa stille til sine Elever, det ham tilstaaede Stipendium. Fordelingen af Stipendierne finder Sted i November og April, og Ansøgninger om Stipendium modtages som Regel kun i sidste Halvdel af Oktober og Marts; dog vil Elever, som er indmeldte paa Præliminærholdene i Maj, kunne indgive Ansøgning om Stipendium efter Skoleaarets Begyndelse i August.

Kommuneskoleelever.

I Betragtning af de særlige Forhold modtager de forenede Kursus paa samme Maade, som det hidtil har været Tilfældet, til nedsat Betaling Elever fra de københavnske og frederiksbergske Kommuneskoler og andre Skoler i København og paa Frederiksberg, hvis Elevers Forældre i økonomisk Henseende er at sidestille med dem, der normalt sætter deres Børn i Kommuneskolen. For saadanne Elever er Betalingen for Undervisning til Præliminæreksamen med 3 fremmede Sprog 20 Kr. pr. Rate og til Præliminæreksamen uden Fransk 16 Kr. pr. Rate. Om yderligere Stipendium, som kun undtagelsesvis kan ventes bevilget, maa Ansøgning indgives efter foranstaaende Regler.

KURSUS „KØBENHAVN“

(forhen Undervisningsanstalten „København“, oprettet 1882) er et Eksamenskursus, der forbereder saavel *mandlige* som *kvindelige* Elever til følgende Eksamener:

- I. Præliminæreksamen (Almindelig Forberedelseseksamen),
- II. Studentereksamen af den nysproglige Linie, saavel for yngre (Formiddagshold) som for ældre (Aftenhold),
- III. Adgangseksamen til Veterinær- og Landbohøjskolen,
- IV. de anordnede Tillægsprøver.

Eksamenskursus „Lykeion“ blev i 1910 forenet med Kursus „København“, og saavel „Lykeion“s Leder, Hr. mag. art. *Gerson Trier*, som de fleste af „Lykeion“s andre Lærere er knyttet til Kursus.

Nye Hold til de forskellige Eksamener oprettes hvert Aar efter Sommerferien; desuden oprettes der Præliminærhold for Begyndere i Januar og i Maj.

4 til 5 Gange om Aaret (i Oktober, December, Marts, Maj og for de yngre Hold ogsaa i Juli) gives der hver Elev et skriftligt *Vidnesbyrd* om hans (hendes) Flid og Standpunkt i de enkelte Fag. Iøvrigt vil Forældre og Værger til enhver Tid hos Bestyreren kunne faa Oplysning om Elevernes Standpunkt, Flid og øvrige Forhold paa Kursus.

Til Præliminæreksamen og Studentereksamen kræves der Indstilling (Dimission).

Kursus „København“ har i Skoleaaret 1910—11 været besøgt af 109 Elever, deraf 26 kvindelige.

Følgende *Lærere* har i det forløbne Skoleaar undervist ved Kursus:

- Hr. *L. Berthelsen*, cand. phil.
 Frk. *J. Bundgaard*, eksam. Faglærerinde.
 Hr. *J. Cedergreen*, mag. art.
 „ *Edw. Darling*, exam. polyt.
 „ *C. Ferdinandsen*, mag. scient.
 „ *Johs. Gandil*, Forstkandidat.
 „ *H. C. Hansen*, cand. phil., Kommunelærer.
 „ *Ove Hansen*, cand. mag.
 „ *H. Harild*, cand. phil.
 „ *Fr. Hoffmann*, cand. mag.
 „ *E. Holch*, cand. theol.
 „ *Hans Jensen*, cand. theol.
 „ *E. Kiørboe*, cand. mag.
 „ *O. Larsen*, cand. phil.
 „ *L. E. Madsen*, cand. mag.
 „ *P. A. Olsen*, cand. phil.
 „ *Th. Pedersen*, cand. phil.
 „ *F. G. Petersen*, cand. mag.
 „ *Jul. V. Pio*, mag. scient.
 „ *J. Schiødte*, cand. phil.
 „ *J. Simonsen*, Translator, Kommunelærer.
 „ *Gerson Trier*, mag. art.
 Frk. *E. Wahl*, Lærerinde.
 Hr. *H. Wiehe*, mag. art.
-

Specialkaraktererne ved de sidste Eksamener.

Matematisk-naturvidenskabelig Studentereksamen.

Juni — Juli 1910.	Dansk skriftlig	Dansk mundtlig	Engelsk	Fransk	Oldtids- kendskab	Historie	Geografi og Natur- historie	Fysik med Astronomi	Kemi	Matematik skriftlig	Matematik mundtlig	Gennem- snits- værdi
Frk. D. Beck Hansen	4	5	5	4	6	4	4	3	3	3	3	4,00
C. L. Frederiksen	5	6	5	5	6	6	8	6	6	6	6	5,91
R. M. J. Henriksen	2	3	6	3	6	5	6	6	8	4	6	5,00
Niels Jensen	6	6	6	4	6	5	6	6	6	8	8	6,00
Frk. A. M. Larsen	4	3	6	5	5	4	5	3	5	3	6	4,45
H. P. Larsen	5	5	5	4	6	4	5	4	3	3	5	4,45
E. M. E. Schaumburg	3	2	6	6	5	4	2	4	3	4	5	4,00
Asger Thyssen	4	4	5	4	6	5	6	4	6	5	5	4,91

Adgangseksamen til Veterinær- og Landbohøjskolen
(Eksamenskursus „Lykeion“).

Juli 1910.	Dansk Stil		Engelsk	Tysk	Fransk	Historie	Latin	Regning	Matematik mundtlig	Matematik skriftlig	Gennemsnit
	Referat af Foredrag	Historisk Stil									
Hans Beier	g	g÷	mg÷	g÷	g	mg÷	g÷	„	„	„	4,80
E. J. H. Brøgger-Hansen...	tg+	g	mg÷	tg	g+	g	„	„	„	„	4,22
H. H. Dyssegaard	mg+	mg+	mg+	mg÷	mg+	ug	ug÷	„	„	„	7,33
Vilh. Freudenthal	g	g+	g	tg	mg	g	g÷	„	„	„	4,61
Otto Jacobsen	g÷	g÷	g+	tg	g+	mg÷	mg÷	„	„	„	4,62
Sv. Møller	g	g	g	tg+	g+	ug÷	g	„	„	„	5,00
E. T. Nielsen	g÷	g+	tg+	tg+	g	mg+	g+	„	„	„	4,57
N. Pöhl Raunbjerg	g	g+	mg	g÷	mg+	mg	mg	„	„	„	6,00
C. N. Warrer	g	g+	mg+	g+	ug÷	mg+	„	„	„	„	6,44
Fr. Hellerung	g	g	mg÷	g+	mg+	g+	„	ug	mg	g+	6,11

Præliminæreksamen.

Juni—Juli 1910.	Dansk skriftlig	Dansk mundtlig	Engelsk	Tysk	Fransk	Historie	Geografi	Natur- historie	Fysik	Aritmetik	Geometri	Regning	Orden	Points
Frithjof Andersen	mg	mg ÷	mg	g+	g	g+	ug ÷	g+	mg ÷	mg	g+	mg ÷	mg ÷	102
A. K. Anthoniussen	mg ÷	mg ÷	mg	g	»	ug ÷	ug ÷	ug	ug ÷	mg+	ug	ug	g+	104 $\frac{1}{3}$
Ingeborg Berenth	mg ÷	mg ÷	mg	mg ÷	»	mg ÷	mg+	mg+	g+	g	g	g+	mg	95
Henry Hansen	mg ÷	mg	mg	mg ÷	»	ug	mg ÷	mg	g+	mg	g+	ug	mg ÷	101
Kaj Hansen	g+	g	g ÷	g ÷	»	mg ÷	g ÷	g ÷	g+	tg	g	mg ÷	mg	71
Vincent Hansen	g	g+	tg+	g ÷	»	mg ÷	g	tg ÷	mg+	mg	mg+	ug ÷	mg	75 $\frac{2}{3}$
Agnes Jensen	g	mg ÷	mg ÷	mg ÷	»	mg+	mg ÷	ug ÷	g+	g	g	g ÷	mg	91 $\frac{1}{3}$
Karl Jespersen	g+	g	g+	g ÷	»	mg ÷	tg+	g	g ÷	tg	g+	g+	mg	73
Lauritz Jørgensen	mg ÷	tg+	g+	tg	»	mg ÷	mg ÷	tg+	mg ÷	g+	tg+	ug ÷	mg ÷	73
Knud Madsen	g+	g+	g ÷	g ÷	»	mg ÷	g	g	mg	g	mg	ug	mg	84
Vilh. Borelli Møller	g	g	g+	g ÷	»	mg+	ug ÷	tg ÷	mg ÷	ug ÷	ug ÷	g ÷	g	78 $\frac{2}{3}$
Yrsa Nielsen	g	mg ÷	g ÷	mg ÷	»	mg	ug ÷	mg ÷	g	mdl+	g	g	mg ÷	74 $\frac{1}{3}$
Dagny Rosberg	mg ÷	mg	mg	mg	»	ug ÷	ug ÷	ug ÷	ug ÷	mg+	mg ÷	mg	mg	106
Hans Sørensen	mg ÷	mg	mg	mg	»	mg+	g	mg	mg	g	ug ÷	tg	mg ÷	94

Præliminæreksamen.

Januar 1911.	Dansk skriftlig	Dansk mundtlig	Engelsk	Tysk	Fransk	Historie	Geografi	Naturhistorie	Fysik	Aritmetik	Geometri	Beregning	Orden	Points
Carl Bruun	mg÷	g+	mg÷	g+	»	mg+	mg+	g÷	g+	g+	mg	ug	mg	94
Carl Christiansen	g+	mg÷	mg÷	mg÷	»	g	mg÷	g	mg÷	mg	ug÷	ug	mg	95½
Gunborg Christoffersen	mg	mg	mg	mg÷	ug÷	mg+	mg+	mg+	mg÷	ug÷	ug÷	ug÷	ug÷	116
Olga Christoffersen	mg÷	g+	mg÷	mg+	»	g	mg+	mg	mg÷	mg+	g+	ug÷	mg	97½
Carl Frederiksen	g	mg÷	g÷	g	»	mg	g+	g+	mg÷	ug÷	ug÷	ug	mg÷	89½
Erik Hansen	g+	g÷	tg+	tg÷	»	g	g	g+	g	g	g+	mg÷	mg÷	65½
Agnete Hyller	mg÷	mg	g+	mg÷	»	mg+	ug	mg÷	mg	g+	g+	ug	mg+	99½
Beate Jacobsen	mg	ug÷	ug÷	mg+	»	mg+	ug÷	g+	ug÷	mg+	ug÷	ug	mg+	110½
Einar Larsen	mg÷	g+	g	g÷	»	tg÷	g+	mg÷	g+	g	g÷	mg	mg	76½
Niels Ludvigsen	mg÷	mg÷	mg÷	g+	»	g	g+	tg÷	g÷	mg÷	tg+	mg+	mg÷	78½
Osvald Müller	g+	mg÷	tg÷	tg+	»	mg÷	mg÷	g	g÷	tg+	g	mg	mg÷	65
Siegfred Schlander	g÷	g+	tg+	tg+	»	g÷	mg	mg÷	mg÷	mg	mg+	g÷	mg	74
Agnes Thomsen	mg	mg	mg	mg÷	mg	mg	mg+	g	mg÷	tg÷	tg+	mdl	mg+	82

I September 1910 havde Kursus Besøg af Undervisningsinspektøren, Professor, Dr. phil. *S. L. Tuxen*.

Kursus har i det forløbne Skoleaar grundlagt et Haandbibliotek, og Gymnasieeleverne og Lærerne har dannet en Læsekreds, som holder et dansk, et engelsk og et tysk Tidsskrift.

Ved Undervisningen bruges følgende *Bøger*:

Til Præliminæreksamen.

Borchsenius og Winkel Horn: Dansk Læsebog for de mellemste og højere Klasser. H. Bæk: 50 Paragraffer. Bøgholm og Madsen: Engelsk Læsebog for Mellemskolen 2. Opl. Hansen og Magnussen: Engelsk Læsebog for ældre Begyndere 1. Del, med Glossarium. A. Boysen: Engelske Digte. Magnussen: Kortfattet praktisk engelsk Grammatik 2. Udg. Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog for Mellemlklasserne. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære 10. Opl. Bloch: Lærebog i Historie for Realskoler, Udg. efter 1900. Rosendal: Historisk Skoleatlas. Dahlberg: Større Lærebog i Geografi 10. Udg. Samme: Skoleatlas. Boas: Lærebog i Dyreriget's Naturhistorie 5. Opl. Poulsen: Lærebog i Botanik 5. Opl. Jul. Petersen: Aritmetik og Algebra I—II. Samme: Den elementære Plangeometri. K. Christensen: Regnebog for Realskoler (Meterudgave). Lomholt: Matematiske Opgaver A. Samme: Firecifret Logaritmetabel. Ellinger: Lærebog i Fysik 6. el. 7. Udg. (Jespersen og Stigaard: Fransk Læsebog for Begyndere. O. Nielsen: Kortfattet fransk Grammatik). Et Engelsk—Dansk og et Tysk—Dansk Leksikon.

Til Adgangseksamen til Veterinær- og Landbohøjskolen.

K. Thaning: Engelske Billedgloser 4. el. 5. Udg. Ad. Hansen: Engelske Stiløvelser. O. Jespersen: Engelsk Gramma-

tik. Th. Goldschmidt: Franske Billedgloser 4. Udg. J. Garrigues: *Simples lectures sur les sciences*. C. Michelsen: Franske Læsestykker 2. Udg. O. Nielsen: Kortfattet fransk Grammatik. Ingerslev og Vibæk: Deutschland, I Land und Leute. Kaper: Tyske Stiløvelser. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære 10. Udg. J. K. Larsen: Latinsk Lærebog. Linderstrøm-Lang: Latinsk Sproglære.

De Bøger, der bruges til Studentereksamen, vil senere blive opgivet.

Ferier og Fridage, der er de samme som ved de højere Almenskoler i København og paa Frederiksberg, falder i Skoleaaret 1911—12 saaledes: Efteraarsferie 15.—18. Oktober, Juleferie 23. December—7. Januar, Paaskeferie 3.—9. April og Pinseferie 25. Maj—5. Juni (begge Dage medregnede). Særlige Fridage: Mandag den 11. September, Tirsdag den 31. Oktober, Lørdag den 25. November, Onsdag den 13. Marts og Lørdag den 4. Maj.

Det nye Skoleaar begynder Tirsdag den 22. August Kl. 12.

Nærmere Oplysninger gives og Indmeldelse modtages af underskrevne Bestyrer, som træffes hver Skoledag *Kl. 3—4* paa Kursusets Kontor, *Willemoesgade 18, 3die Sal. Telefon 7515.*

I Tiden fra den 11. Juli til den 17. August bedes man henvende sig skriftligt.

København Ø, i Juni 1911.

Erik Holch,
 cand. theol.

INDHOLDSFORTEGNELSE.

	Side
De forenede Kursus	3
Anerkendelse af Kursus	3
Studentereksamen	4
Studentereksamen for ældre Elever	9
Alm. Forberedelseeksamen (Præliminæreksamen)	12
Adgangseksamen til Polyteknisk Lærestanstalt	13
Adgangseksamen til Landbohøjskolen	14
Tillægsprøver	14
Betalingsvilkaar	15
Kursus „København“	18
Lærere	19
Eksamensresultater	20
Bøger	21

O. C. Olsen & Co., Kbhvn.-